

Ocenianie w klasach I-III w aktach prawnych

Pytania do refleksji

*Ośrodek Rozwoju Edukacji
Wydział Rozwoju Szkół i Placówek*

Akty prawne odnoszące się do oceniania

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1324, z późn. zm.)

Ocenianiu podlegają:

- osiągnięcia edukacyjne ucznia (nauczyciele rozpoznają poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych programów nauczania)
- zachowanie ucznia (wychowawca klasy, nauczyciele i uczniowie danej klasy rozpoznają stopień respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły)

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.

Czy ustalając dziecku ocenę z zachowania, biorę pod uwagę jego opinie i opinie innych uczniów?

Ocenianie wewnętrzne

Cele:

- Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie
- Udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
- Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia
- Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej

Czy nasz wewnętrzny system oceniania prowadzi do realizacji powyższych celów?

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562, z późn.zm.)

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów):

- nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły
- sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom)

Czy uczeń i jego rodzice są na bieżąco informowani o postępach w nauce?

Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia a także dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni p-p, w tym poradni specjalistycznej
- nieposiadającego orzeczenia lub opinii wyżej wymienionych, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole.

W klasach I-III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych i zachowania są ocenami opisowymi.

Klasyfikacja roczna w tych klasach polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego zachowania w danym roku szkolnym oraz ustaleniu jednej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

Roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

Czy w rocznej opisowej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uwzględniam wskazówki związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień?

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562, z późn.zm.)

Dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania są ocenami opisowymi.

Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

Czy ustalane przeze mnie oceny z zajęć edukacyjnych są neutralne w stosunku do zachowania ucznia i odwrotnie?

W jakim stopniu ustalając ocenę z wychowania fizycznego i zajęć artystycznych udaje mi się uwzględnić szczególny wysiłek ucznia?

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562, z późn.zm.)

Uczeń klasy I-III otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej.

Na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) i po uzyskaniu zgody wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy i po uzyskaniu zgody rodziców rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.

W wyjątkowych przypadkach rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III na wniosek wychowawcy klasy oraz po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.

Podstawa programowa dla I etapu edukacyjnego wielokrotnie w sposób pośredni odnosi się do procesu i efektów oceniania.

Właściwie skonstruowana informacja zwrotna jest jednym ze sposobów realizacji następujących zadań szkoły:

- Koncentrowanie się na dziecku, jego indywidualnym tempie rozwoju i możliwościach uczenia się
- Kształtowanie u dziecka pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości w poznawaniu otaczającego świata i w dążeniu do prawdy
- Poszanowanie godności dziecka
- Zapewnienie dziecku przyjaznych, bezpiecznych i zdrowych warunków do nauki i zabawy, rozwijania samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie
- Sprzyjanie rozwojowi cech osobowości dziecka koniecznych do aktywnego i etycznego uczestnictwa w życiu społecznym

Czy udzielane przeze mnie informacje zwrotne sprzyjają realizacji powyższych zadań szkoły?

Wymagania wobec szkół określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (z dnia 7 października 2009 r.) odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów:

Wymaganie 2. Procesy edukacyjne są organizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

- Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów
- Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania
- Informowanie ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój
- Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się
- Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach
- Uczniowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój

Wymaganie 4. Uczniowie są aktywni

- Uczniowie inicjują i realizują różnorodne działania na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły lub placówki i społeczności lokalnej oraz angażują w nie inne osoby

Wymaganie 6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

- W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia

Wymaganie 8. Promowana jest wartość edukacji

- W szkole lub placówce prowadzi się działania kształtujące pozytywny klimat sprzyjający uczeniu się

Czy mój sposób oceniania przyczynia się do realizacji wymagań opisanych w rozporządzeniu o nadzorze pedagogicznym?